

Cancerfondsrapporten 2009:

Skräddarsydd behandling »hett område«

Cancerfondsrapporten 2009 uppmärksammar såväl fetma som grundforskningens landvinningar. Dagens behandlingar bygger på genomsnittets biologi, säger Bengt Westermark, ordförande i Cancerfondens forskningsnämnd. Han ser ett förestående paradigmskifte i cancer vården, med tydligare diagnostisering och skräddarsydda individbaserade behandlingar.

Fetma som riskfaktor och gynecologisk cancer lyfts fram i årets Cancerfondsrapport. Rapporten, den fjärde i ordningen, uppmärksammar också genombrott i cancerforskningen, det ökade behovet av rehabilitering samt den framtida cancer vården i Sverige. Till professionen riktar Cancerfonden uppmaningen att ta till sig nya kunskaper inom såväl diagnostisering som användning av de nya och effektiva läkemedel som läkemedelsindustrin nu kan erbjuda.

– Skräddarsydd behandling är ett hett område. En del hävdar att det inte går att driva för att det är för dyrt. Vi andra anser att man ska driva förfinad diagnostik så mycket vi bara kan, för att sedan använda de läkemedel som är optimala, säger Bengt Westermark, professor i tumörbiologi och ordförande i Cancerfondens forskningsnämnd.

Myntets baksida är de etiska konflikter som kan uppstå med den individbaserade behandlingen. Bot kan finnas för en patient, men inte för en annan med samma sjukdom.

Cancertumörer kan variera kraftigt på molekylär nivå. Två tumörer som ser likada-

na ut vid en traditionell mikroskopisk undersökning kan ha helt olika egenskaper, vilket påverkar sjukdomsförlopp, prognos och lämplig behandling.

– Jag tror att risken finns för både underanvändning och överanvändning av nya effektiva läkemedel, säger Bengt Westermark och poängterar att behandlingsresultaten ska föras in i nationella kvalitetsregister.

Enligt Bengt Westermark handlar det om ett paradigmskifte för cancer vården.

– Cancerbehandling är på väg att ta sin rättmätiga plats utifrån den volym sjukdomen har i statistiken. Men man ska inte glömma bort att cancerläkemedel bara utgör en liten del av den totala läkemedelskonsumtionen i landet.

Vid Cancerfondens presskonferens på tisdagen refererades vid flera tillfällen till den nationella cancerstrategi som nyligen presenterades (se LT nr 9/2009, sidan 574) och som nu är ute på remiss. I stort innebär strategin att cancer vården ska koncentreras och specialiseras, samtidigt som patienter ska beredas likvärdig och sammanhängande vård, under beskydd av en vårdkoordinator, som ska tilldelas patienten vid diagnos.

– Vi har i drygt ett decennium drivit frågan om en nationell cancerstrategi. Nu har vi fått ett fantastiskt, konkret instrument, vilket gör att politiker och samhälle får svårt att ducka, säger Cancerfondens generalsekreterare Ursula Tengelin.

Marie Närlid

Läs mer En längre version av artikeln är publicerad på lakartidningen.se